

Maliyetlendirme Servisi ve Maliyet Üzerinden Fiyatlandırma (COST)

Maliyetlendirme Servisi, çıkış fişleri için maliyet hesaplayan bir servistir. Malzeme yönetimi menüsünde işlemler altında yer alır. Bu işlem, sadece çıkış fişleri için maliyeti hesaplar. Filtrelerinde belirlenen kriterlere göre seçilen malzemeler için maliyet hesaplaması yapar. Hiç bir kriter verilmezse tüm malzemeler için maliyetlendirme servisini çalıştırır.

Maliyet Üzerinden Fiyatlandırma (COST), maliyetlendirme servisi çalıştırıldıktan sonra bulunan çıkış maliyetlerini ambar bazında çıkış fişlerine atama işlemidir. Malzeme yönetimi menüsünde işlemler altında yer alır. Çıkış fişleri maliyetlendirme servisinde atanan maliyet üzerinden fiyatlandırılarak, fiyatları ilgili fişlere atar. Çıkış fişleri sahip oldukları "Ambar Maliyet Grubu" bazında maliyetlendirilirler.

Maliyetlendirme sistemi giriş ve çıkış fişlerinin ambar bazında belirlenen stok değerlendirme yöntemi üzerinden yeniden maliyetlendirilmesinde kullanılır. Özet ve ayrıntılı maliyet analizi raporları ile envanter raporunun doğru ve sağlıklı alınması için, rapor alınmadan önce maliyetlendirme işleminin yapılması gerekir.

Maliyetlendirme işleminin hangi maliyet yöntemi üzerinden yapılacağı Ticari Sistem Yönetimi program bölümünde, **Malzeme Yönetimi Parametreleri** seçeneği ile belirlenir. Burada belirlenen yöntem üzerinden maliyetlendirmenin hangi koşullara uygun fişleri kapsayacağı ise Maliyetlendirme penceresinde filtre satırlarında belirlenir. Maliyet üzerinden fiyatlandırma (COST) filtre seçenekleri şunlardır:

Tarih Aralığı: Maliyet atama işlemi burada belirtilen tarihler arasında yapılacaktır. Ancak bu tarihler arasındaki çıkış fişlerine maliyet atanırken gerekli olan hesaplama işleminde, o ana kadar girilmiş olan tüm fişler maliyet hesabına katılırlar.

Önce Maliyetlendirme Servisi Çalışsın: Çıkış fişlerine maliyet atama işlemi gerçekleştirilmeden önce, maliyet hesaplayan maliyetlendirme servisinin çalıştırılması için kullanılır.

Malzeme Türü: Maliyetlendirme işleminde dikkate alınacak malzeme türlerinin belirlendiği parametredir.

Malzeme Kodu: Cost işlemi istenilen malzemeler için çalıştırılabilmektedir. Bu filtrede yapılan seçime göre grup ya da aralık tanım filtrelerinden biri kullanılır ve hangi malzemelere ait fişlerin maliyetlendirmede dikkate alınacağı belirlenir.

Malzeme Açıklaması: Maliyetlendirme işleminin yapılacağı malzeme ya da malzemelerin belirlendiği satırdır. Grup ya da aralık tanım filtrelerinden biri kullanılır ve hangi malzemelere ait fişlerin maliyetlendirmede dikkate alınacağı belirlenir.

Üst Malzeme Sınıfı Kodu: Maliyetlendirme işleminin yapılacağı malzemelerin üst malzeme sınıfı koduna göre filtrelendiği seçenektir. Sınıf kodu verilir ya da tanımlı sınıflar listelenir ve seçim yapılır.

Malzeme Özel Kodu: Malzeme kartında verilen özel koda göre filtreleme yapılan satırdır. Grup ya da aralık tanımı yapılarak belirlenen özel koda sahip stoklara ait fişlerin maliyetlendirmede dikkate alınması sağlanır.

Malzeme Yetki Kodu: Malzemelerin yetki koduna göre filtrelendiği seçenektir. Grup ya da aralık tanımı yapılarak koşul belirlenir.

Malzeme Üretici Kodu: Maliyetlendirme yapılacak malzemelerin üretici koduna göre belirlendiği seçenektir. Grup ya da aralık tanımı yapılarak koşul belirlenir.

Malzeme Birim Seti Kodu: Maliyetlendirme yapılacak malzemelerin birim setlerine göre filtrelendiği seçenektir. Birim filtresi kullanılarak, yalnızca belli birim setlerine ait stok işlemleri için fişlere maliyet ataması yapılır. Sadece filtreleme amaçlıdır.

Malzeme Ek Vergi Kodu: Malzeme Ek Vergi bilgilerine göre filtreleme yapılan satırdır.

Malzeme Ek Vergi Grup Kodu: Malzeme Ek Vergi grup kodlarına göre filtreleme yapılan satırdır.

Malzeme Marka Kodu: Malzeme marka kodunun belirlendiği filtre satırdır. Böylece maliyetlendirme yapılacak malzemeler, marka koduna göre filtrelendirir.

Cari Hesap Kodu: Maliyetlendirmede dikkate alınacak fişler cari hesap koduna göre filtrelenebilir. İstenilen cari hesaplara ait stok işlemleri için maliyet ataması yapılır. Grup ya da aralık tanım filtrelerinden biri ile istenen koşul belirlenir.

Cari Hesap Özel Kodu: Cari hesap kartında verilen özel koda göre filtreleme yapılır ve belirlenen özel koda sahip cari hesaplara ait işlemlerin maliyetlendirme işleminde dikkate alınması sağlanır.

Fiş Özel Kodu: Fiş geneline ait özel koda göre filtreleme yapılarak yalnızca belirlenen fişlerin maliyetlendirmede dikkate alınması sağlanır.

Fiş Türleri: Burada yapılan seçime göre yalnız istenen fiş türlerine maliyet atama işleminin yapılması sağlanır. Cost, sadece çıkış fişlerine maliyet ataması yaptığı için fiş türlerinde yer alan seçenekler şunlardır; Satınalma İade İrsaliyesi, Perakende Satış İrsaliyesi, Toptan Satış İrsaliyesi, Konsinye Çıkış İrsaliyesi, Sarf Fişi, Fire Fişi, Üretimden Giriş Fişi, Ambar Fişi, Sayım Fazlası Fişi ve Sayım Eksiği Fişi. Programda öndeğer olarak tüm fiş türleri seçilidir ve maliyetlendirme işleminde dikkate alınır. Maliyetlendirmenin yapılmayacağı fiş türünün yanındaki işaret ara tuşu ile kaldırılır.

Hareket Türleri: Burada yapılan seçime göre yalnızca istenen hareket türlerine maliyet atama işleminin yapılması sağlanır. Hareket türleri filtre satırının içerdiği seçenekler şunlardır; Malzeme Hareketi, Promosyon Hareketi, Karma koli Hareketi, Sabit Kıymet Hareketi, Malzeme Sınıfı Hareketi ve Ek Malzeme Hareketi. Programında öndeğer olarak tüm hareket türleri seçilidir.

Ambarlar: Maliyetlendirme işleminin yalnız belirli ambarlar bazındaki fişlere uygulanması için kullanılabilen bir filtredir. Ambarlar, "maliyet gruplarına" göre kendi içinde maliyetlendirilir. Programda öndeğer olarak tanımlı tüm ambarlar seçilidir. Maliyetlendirmede dikkate alınmayacak ambar tanımındaki işaret kaldırılır. Maliyetlendirme işleminde maliyet atama ambar bazında yapıldığı için tanımlı ambarlardan en az birisinin seçilmiş olması gerekir.

Ambar Maliyet Grubu: Cost çalıştırıldığında maliyet atama işlemi "Maliyet grubu" bazında yapıldığı için tanımlı grup numaralarından en az birisinin seçilmiş olması gerekmektedir. Hangi grup numaraları seçilmiş ise, maliyet atama işlemi o numaralar bazında yapılır. Programda öndeğer olarak tüm maliyet grupları seçilidir ve maliyetlendirme işleminde dikkate alınır. Maliyetlendirme işleminin yapılmayacağı grup yanındaki işaret ara tuşu ya da fare ile kaldırılır.

Malzeme Hareket Fiyatı: Bu filtre satırı, **Hepsi**, **Olanlar** ve **Olmayanlar** olmak üzere üç seçeneğlidir.

Hepsi seçiminde ise daha önce maliyetlendirilmiş bile olsa tüm işlemler maliyetlendirmede dikkate alınır.

Olanlar seçimi yapıldığında daha önce hesaplanmış olan tüm maliyetler yok sayılarak yeniden maliyet hesaplanır.

Olmayanlar seçiminde birim maliyeti daha önce hesaplanmış olan stoklar için maliyetlendirme yapılmaz. Yalnızca malzeme hareket satırı boş olan satırlar maliyetlendirilir.

Maliyetlendirmenin hangi tarihler arasında, hangi stoklara ya da cari hesaplara ait fiş türleri ile yapılacağını belirlenmesinden sonra maliyetlendirme işlemi başlatılır. Stok çalışma bilgilerinde belirlenen maliyet türü üzerinden giriş ve çıkış fişleri maliyetlendirilir.

Fiyat Endeksi Atansın: Enflasyon muhasebesi özelliğinin kullanılması durumunda fişlere fiyat endeksi atamak için kullanılır.

Hareketlere Kalan Miktar/Maliyet Atansın: Hareketlere kalan miktar ve maliyetin atanması için kullanılır. Bu parametre satırı Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Parametrenin öndeğeri Hayır olarak gelir. Miktar ve maliyet ataması yapılması isteniyorsa bu parametre satırında Evet seçiminin yapılması gerekir.

Gün İçerisinde Önce Girişler Dikkate Alınsın: Maliyetlendirme servisi çalıştırıldığında, gün içinde yapılan işlemler sonucunda saat bilgisinden dolayı negatife düşme söz konusu olabilir. Bunun için önce girişlerin dikkate alınması önemlidir. Bu filtre satırında Evet seçiminin yapılması durumunda gün içi hareketlerde önce girişler dikkate alınır.

Varyantlı İşareti filtre satırında "Evet" seçimi yapılması durumunda maliyetlendirme işlemi varyantlı malzemeler için varyant bazında oluşturulur.

Varyant Kodu/Açıklaması/Özel Kodu: "Varyantlı işareti" filtre satırında "Evet" seçiminin yapılması durumunda maliyetlendirme işleminin yapılacağı varyantlı malzemeler, varyant kodu/açıklaması ya da özel koduna göre filtrelenir.

Maliyetlendirme işleminin hangi tarihler arasındaki, hangi fiş türleri ile yapılan işlemler için yapılacağı filtre satırlarında belirlenir. Daha önce maliyetlendirme işlemi yapılmış olan işlemlerin maliyetlendirmede dikkate alınması isteniyorsa malzeme "hareket fiyatı" filtre satırında "Hepsi" seçiminin yapılması gerekir.

Maliyetlendirme alım, müstahsil, sair giriş ve konsinye giriş dışındaki tüm işlemlere yansır.

Sipariş fişleri ve Proforma faturaları maliyetlendirme sistemini etkilemezler.